

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Meertens Instituut

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:

Erfgoed in Actie

Totale kosten:

Gevraagde subsidiebijdrage:

Bedrag cofinanciering door derden:

Bedrag eigen bijdrage:

Inzet vrijwilligers in uren:

Gegronde Herinneringen: Metaaldetectie als Mindful

95197,57

49237,57

NA

45960,00

≥190

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- ☐ Integrale benadering van cultureel erfgoed
- ☒ Archeologie
- ☐ Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- ☐ Cultuurlandschap
- ☐ Roerend erfgoed
- ☐ Mobiel erfgoed
- ☒ Immaterieel erfgoed
- ☒ Oral History
- ☒ Archieven
- ☐ Digital born erfgoed
- ☐ Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Metaaldetectie bloeit in Nederland als een betekenisvolle culturele praktijk, die mensen verbindt met het landschap, geschiedenis en elkaar. Sinds de recente opname in de Nederlandse immaterieel cultureel erfgoed (ICE) inventaris is het duidelijk dat het belang ervan de materiële vondsten overstijgt. Toch richten huidige erfgoedzorgsystemen zich vooral op de archeologische en wetenschappelijke aspecten van objecten, terwijl de immateriële dimensies – zoals herinneringen, persoonlijke verhalen en gemeenschappelijke praktijken van detectieamateurs – vaak worden gemist.

Dit initiatief wil die kloof overbruggen door de stemmen en ervaringen van metaaldetectiepraktijken in Nederland te versterken. Als pilotregio is Zeeland gekozen, waar detectorgebruikers bijzonder actief zijn. De resultaten van deze pilot kunnen later als basis dienen voor een bredere toepassing in Nederland. In samenwerking met *Portable Antiquities Netherlands* (PAN), *De Detectorshop* – een lokaal bedrijf en belangrijk sociaal knooppunt voor metaaldetectie in Zeeland – en de *Nederlandse vereniging voor metaaldetectie* (DDA) zullen het Meertens Instituut, UAntwerpen en KU Leuven objectinterviews en co-creatief onderzoek uitvoeren met detectoramateurs (detectoristen). Deze vernieuwende benadering, waarbij persoonlijke verhalen worden opgehaald rond specifieke objecten/vondsten, maakt de emotionele, sociale en culturele betekenissen van objecten en de metaaldetectiepraktijk zichtbaar. Hiermee wordt voldaan aan een behoefte binnen de metaaldetectiegemeenschap in Nederland, die op zoek is naar manieren om meer informatie over hun praktijk vast te leggen dan alleen archeologische gegevens. Op deze manier benadrukt het project de immateriële erfgoedwaarden van metaaldetectie, de rol ervan als burgerwetenschap bij het vormgeven van inclusieve, participatieve erfgoedtoekomst, en overbruggt het de kloof tussen materiële en immateriële erfgoedclassificatie.

Het project betreft de erfgoedgemeenschappen van detectieamateurs actief bij de coproductie van kennis en outputs. Deze omvatten: (1) interviews en audiovisuele documentatie van de ervaringen van detectieamateurs; (2) korte co-creatieve media-uitingen voor verspreiding binnen de gemeenschap via YouTube-kanalen; (3) een populairwetenschappelijk artikel in het Nederlands voor het Detector Magazine, Archeohotspots en sociaal media; (4) een Engelstalig open-access academisch artikel om dit initiatief internationaal te presenteren; en (5) praktische aanbevelingen voor erfgoed sectoren en archeologische instellingen over hoe immateriële dimensies structureel geïntegreerd kunnen worden in bestaande registratiesystemen en erfgoedpraktijken.

Het initiatief sluit aan bij de Faro-Conventie, met nadruk op menselijke waarden, participatie en gedeelde verantwoordelijkheid in erfgoedbeheer. Het draagt ook bij aan de focus van het UNESCO 2003-Convention op participatieve borging van ICE, door de praktijken van detectieamateurs te

kaderen en te waarderen als erfgoed in actie. Door de perspectieven van detectieamateurs centraal te stellen, versterkt dit initiatief de participatieve verbindingen tussen onderzoek, praktijk en beleid. Het maakt zichtbaar hoe erfgoedparticipatie bijdraagt aan kennis over het verleden, sociale cohesie, welzijn en inclusieve erfgoedtoekomst.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Algemeen resultaat:

Het project maakt de immateriële en persoonlijke dimensies van metaaldetectie zichtbaar en laat zien hoe participatieve, mensgerichte benaderingen erfgoedzorg kunnen verrijken, in lijn met de principes van het Faro-verdrag en de UNESCO 2003-conventie. Door de leefwereld, herinneringen en praktijken van detectoristen centraal te stellen, toont het project dat metaaldetectie niet alleen bijdraagt aan archeologische kennis, maar ook aan identiteit, welzijn, sociale cohesie en gemeenschapsgericht erfgoed.

Resultaten omvatten:

Empirische kennis:

- 15–20 objectinterviews met detectoristen, opgenomen via audio/video, die laten zien hoe objecten betekenis krijgen voorbij hun archeologische verhaal en hoe detectoristen tastbare vondsten verbinden met waarden zoals identiteitsvorming, recreatief gebruik, mentale gezondheid, gevoel van verbondenheid en betrokkenheid bij citizen science.

Community-gerichte outputs:

- 1–3 korte co-geproduceerde media-uitingen. Met toestemming van de betreffende detectoristen, worden deze gepubliceerd op het YouTube-kanaal, website en LinkedIn van DDA en sociale media van partners, waarin persoonlijke verhalen op toegankelijke wijze worden gedeeld.
- Een Nederlandstalig artikel in *Detector Magazine* en op de LinkedIn pagina, waarmee bevindingen en methoden direct worden gedeeld met de detectoristengemeenschap.

Academische en beleidsmatige outputs:

- Een Engelstalig open-access artikel in een internationaal tijdschrift, waarin het project wordt gepresenteerd als een best practice in participatief erfgoedonderzoek.
- Praktische aanbevelingen met PAN voor erfgoed sectoren om immateriële erfgoeddimensies (praktijken, herinneringen, verhalen, sociale waarde) op te nemen in hun registratiesysteem.

Capaciteitsopbouw en training:

- Training van 6 jobstudenten (3 van KU Leuven, 3 van UAntwerpen, waarvan 2 eventueel als stagiair bij het Meertens Instituut) in gemengde methoden, waarmee de volgende generatie erfgoed- en archaeologische onderzoekers wordt versterkt.

Participatieve betrokkenheid:

- Een gezamenlijk veldwerkproject (bijv. een rally in Zeeland in samenwerking met DDA en *De Detectorshop*) dat de banden versterkt tussen detectoristen, onderzoekers en erfgoedinstellingen.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Activiteit 1 – Projectvoorbereiding & Coördinatie (Maand 1)

Werven van 6 jobstudenten, opstellen van protocollen voor databeheer en toestemming, creëren van een projectwebsite, en afspraken maken tussen partners en deelnemers om een duidelijke structuur, rolverdeling en ethische naleving te waarborgen. In deze fase organiseren we ook 2 bijeenkomsten met lokale detectoristen, erfgoedorganisaties en professionals in Zeeland om het project te introduceren en feedback te verzamelen.

Output: Onderzoeksraamwerkdokument met rollen, afspraken en ethische procedures.

Activiteit 2 – Studenten Training & Briefing (Maanden 1–2)

DDA verzorgt een sessie over de maatschappij van metaaldetectie in Nederland, [REDACTED] (expertise in ICE en etnografie), [REDACTED] (expertise in citizen science, metaaldetectie,

objectinterview en erfgoedethiek), [REDACTED] (expertise in metaaldetectie en archeologie in Zeeland) leiden etnografietraining voor masterstudenten in erfgoedstudies en archeologie. PAN verzorgt een sessie over huidige registratiepraktijken. Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) verzorgt een sessie over ICE en erfgoedparticipatie.

Output: 6 getrainde junior onderzoekers en bemiddelaars met interviewvaardigheden en contextuele kennis voor veldwerk.

Activiteit 3 – Voorbereiding Veldwerk met Detectoristen, PAN, & DDA (Maanden 2–3) Deelnemen aan zoekdagen van DDA in 2026 voor observatie en interviews om vertrouwen en samenwerking op te bouwen. Co-design van een veldwerkplan in Zeeland met DDA, PAN, en *De Detectorshop* van Zeeland, inclusief een rally/participatief evenement ter ondersteuning van interviews en contacten met detectoristen netwerken. Archeologische, educatieve en erfgoedorganisaties in Zeeland (bijv. Erfgoed Zeeland, Zeeuws Museum, de Walcherse Archeologische Dienst, Koninklijk Zeeuws Genootschap voor Wetenschappen en University College Roosevelt) en KIEN zullen uitgenodigd worden om tijdens dit evenement aanwezig te zijn en hun kennis te delen. Zeeland is gekozen vanwege sterke netwerken, een dynamisch erfgoedlandschap en de expertise en connecties van de projectpartners, wat toegang en haalbaarheid waarborgt.

Output: Afgestemde veldwerkplanning en rally-logistiek.

Activiteit 4 – Interviews in Zeeland (Maanden 3–6)

Jobstudenten (2 studenten per team: een erfgoedstudent + een archeologiestudent) voeren 15–20 interviews uit met detectoristen over vondsten, praktijken, persoonlijke motivatie, herinneringen en sociale betekenis. Detectoristen selecteren zelf objecten en locaties (bijv. thuis, *De Detectorshop*, een museum of op de vindplaats), en samen met hen worden de interviewthema's opgesteld. Alle interviews worden opgenomen met voorafgaande, vrijwillige en geïnformeerde toestemming.

Deze interviews vormen niet alleen een rijke kwalitatieve dataset, maar ook de eerste fase van een co-creatief traject: verhalen, stemmen en herinneringen van detectoristen worden verzameld als mogelijke narratieve ankers voor de daaropvolgende co-creatief onderzoek en media-uitingen in Activiteit 5.

Output: Meer dan 20 uur kwalitatieve data (opnames, veldnotities, transcripties), die zowel wetenschappelijke analyse voeden als creatieve basis vormen voor co-productie.

Activiteit 5 – Co-creatief Onderzoek en Media-uitingen (Maanden 4–8)

Op basis van de inzichten en narratieven uit Activiteit 4 experimenteren 3 teams, elk bestaande uit een detectorist, een erfgoedstudent en een archeologiestudent, met co-creatief onderzoek in een éénweekse sprint. Zij werken samen rond praktijken en vondsten, met ondersteuning van professoren en projectcoördinatoren. Detectoristen nemen hun eigen stem op en beslissen mee over de narratieve focus, beeldtaal en symboliek. Gemeentelijke/provinciale archeologen worden als dialogische partner uitgenodigd, maar de detectoristen blijven de centrale vertellers. Het co-creatieve proces wordt gecoördineerd door [REDACTED] (expertise in ICE en audiovisuele kunsten), tijdens maanden 4–8. De resultaten kunnen, in overleg met de betrokken detectoristen, worden ingezet als gezamenlijke bijdrage aan de projectresultaten. Publicatie via de sociale media van partners en deelnemers gebeurt uitsluitend in gezamenlijke afstemming en met expliciete, geïnformeerde toestemming van de detectoristen.

Output: 1–3 communitygerichte media-uitingen die de stemmen en ervaringen van detectoristen laten zien; nieuwe inzichten in hoe participatief onderzoek verschilt van traditionele archeologische analyse en de waardetoekenning door detectoristen; methodologische tools voor co-creatief onderzoek, inclusieve ICE-representatie en publieke archeologie; en concrete suggesties voor participatieve erfgoedinventarissen die materiële en immateriële dimensies verbinden.

Activiteit 6 – Analyse & Schrijven (Maanden 7–10)

Jobstudenten helpen bij coderen en transcriptie voor thematische analyse van interviews. Bevindingen worden vertaald naar toegankelijke en academische formats: een populair artikel in het Nederlands en een academisch artikel in het Engels.

Output: Eerste concepten van 2 publicaties.

Activiteit 7 – Aanbevelingsrapport voor de integratie van immateriële waarden in de erfgoedzorgpraktijk (Maanden 9–11)

Opstellen van een aanbevelingsrapport om immateriële waarden op te nemen in de reguliere erfgoedzorgpraktijk. De aanbevelingen worden specifiek toegespitst op PAN, met concrete,

uitvoerbare suggesties, en worden geformuleerd in dialoog met archeologen (RCE, gemeentelijke/provinciale archeologen) en ICE-instellingen zoals KIEN. Dit zorgt ervoor dat de resultaten niet alleen relevant zijn voor PAN, maar ook breder toepasbaar binnen de erfgoedzorg.

Output: Beleidsaanbevelingenrapport voor erfgoed sectoren.

Activiteit 8 – Disseminatie & Afsluitende Workshop (Maand 12)

Publiek evenement met detectoristen, PAN, DDA, onderzoekers en andere culturele organisaties (bijv. Zeeuws Museum, Middelburg). We zullen gemeentelijke en provinciale archeologen en KIEN uitnodigen om deel te nemen aan de afsluitende workshop. Hun inbreng zal essentieel zijn om de inzichten van de gemeenschap te vertalen in praktische aanbevelingen voor archeologisch erfgoedbeleid en -praktijk. Tijdens de workshop:

- Presentatie van projectresultaten: presenteren co-geproduceerde media-uitingen, delen van interviewinzichten en artikelen.
- Kennisuitwisseling: detectoristen, academici, erfgoedprofessionals en beleidsactoren, met focus op perspectieven van detectoristen.
- Dialoog over erfgoedzorg en beleid: aanbevelingen voor erfgoed sectoren en archeologische instellingen om immateriële waarden op te nemen, en het belang van herinneringen, verhalen en sociale praktijken.
- Vooruitblik op participatieve erfgoedzorg: hoe perspectieven van detectoristen toekomstige erfgoedpraktijken kunnen informeren, en mogelijkheden voor vervolgprojecten en samenwerkingen.

Output: Definitieve artikelen gereed voor publicatie en afsluitende workshop met circa 50 deelnemers.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Activiteit	Maanden	Stappen/Proces	Output
Vorbereiding & Coördinatie	1	Werven studenten/stagiairs; protocollen voor databeheer & toestemming; afspraken tussen partners	Onderzoeksraamwerkdocument
Training & Briefing	1–2	Training in etnografie, erfgoedethiek en registratiepraktijken	6 getrainde junior onderzoekers
Vorbereiding Veldwerk	2–3	Deelnemen aan DDA-zoekdagen; vertrouwen opbouwen; co-design veldwerkplan & rally in Zeeland	Veldwerkplanning & rally-logistiek
Object Interviews	3–6	Uitvoeren van 15–20 interviews; opnemen, transcriberen, anonimiseren	20+ uur kwalitatieve data
Media Co-productie	4–8	Co-creëren 1–3 korte media-uitingen	1–3 communitygerichte media-uitingen
Analysis & Schrijven	7–10	Coderen, transcriptie, eerste concept populair artikel NL & academisch artikel ENG	Concepten van 2 publicaties
Beleidsaanbevelingen	9–11	Opstellen van rapport met uitvoerbare suggesties	Beleidsaanbevelingenrapport

		voor RCE en erfgoed sectoren	
Disseminatie & Workshop	12	Publiek hybride evenement met ~50 deelnemers; presenteren media-uitingen; presentatie resultaten	Afsluitende workshop & definitieve artikelen

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- ☒ Participatie in de volle breedte
- ☒ Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- ☐ Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Het initiatief betreft actief detectoristen, studenten, onderzoekers en erfgoedprofessionals in alle fasen van het project. Detectoristen nemen niet alleen deel als geïnterviewden, maar ook als medebewerkers bij het ontwerpen van veldwerk en het co-creëren van media-uitingen, waardoor hun deelname betekenisvol en inclusief is.

Het project erkent en waardeert de immateriële dimensies van metaaldetectie—zoals praktijken, persoonlijke motivatie, verhalen—die in traditionele erfgoedkaders vaak over het hoofd worden gezien. Door deze perspectieven te integreren in interviews, media-uitingen en beleidsaanbevelingen, overbrugt het initiatief materieel en immaterieel erfgoed en omarmt het diverse opvattingen over culturele waarde. Het bevordert participatie in het beschrijven en waarderen van erfgoed.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- ☒ Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- ☐ Democratische vernieuwing
- ☐ Dynamische leefomgeving
- ☒ Waarderen van erfgoed
- ☒ Meerstemmigheid
- ☒ Oral History
- ☐ Digitaal erfgoed
- ☐ Archiveren
- ☒ Archeologie
- ☐ Caribisch Nederland
- ☐ Internationaal
- ☐ Erfgoedbewustzijn en educatie
- ☒ Ondersteuning erfgoedparticipatie
- ☐ Opleidingen
- ☐ Werkwijzen en wegwijzen
- ☐ Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Ondersteuning erfgoedparticipatie

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Ondersteuning erfgoedparticipatie: Het centrale doel van het project is om de stemmen en perspectieven van metaaldetectoristen te versterken in het beschrijven en waarderen van erfgoed. Door de betekenis die ze in metaaldetectie zien en door hun verhalen te documenteren, vergroten we hun zeggenschap, ondersteunen we door de gemeenschap gedreven erfgoedinitiatieven en versterken we hun banden met erfgoedinstellingen zoals PAN en beleidsmakers. Ook in het proces van het project staan participatieve principes centraal: Metaaldetectoristen worden actief betrokken bij veldwerk, interviews, co-productie van media-uitingen en workshops. Door participatie gedurende het hele proces te verankeren, operationaliseert het initiatief het Faro-principe van brede en betekenisvolle deelname in erfgoedbeheer.

Secundair thema 1 – **Waarderen van erfgoed:** Het project sluit aan bij de Faro-discussie rond de vraag wie bepaalt wat erfgoed is en welke waarde het heeft. Metaaldetectiepraktijken tonen hoe burgers eigen betekenissen toekennen aan het verleden, vaak buiten gevestigde erfgoedstructuren. In Zeeland wordt in een pilot onderzocht hoe co-waarderen in de archeologie vorm kan krijgen via objectinterviews en audiovisuele verbeelding. Zo verkleint het project de kloof tussen Faro's recht op zelfbenoeming en professionele waardestelling, en levert het nieuwe inzichten voor participatie en zeggenschap in het erfgoedveld.

Secundair thema 2 – **Archeologie:** Het project plaatst metaaldetectie binnen de bredere archeologische en erfgoedcontext in Nederland. Door te documenteren hoe detectoristen omgaan met vondsten en de sociale en ethische kaders rondom ontdekking, draagt het bij aan het inzicht in archeologie als participatieve praktijk en versterkt het de verbinding tussen amateur- en professionele gemeenschappen. Het project brengt het immaterieel erfgoed perspectief in waarmee een integrale erfgoedbenadering en -praktijk bevorderd wordt.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg.

Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.

Hoewel metaaldetectie gedefinieerd kan worden als ICE—een cultureel betekenisvolle en gemeenschapsgedreven praktijk—blijven huidige erfgoedzorgsystemen vooral de materiële en archeologische aspecten van vondsten prioriteren, terwijl immateriële dimensies zoals sociale praktijken, persoonlijke herinneringen, en gemeenschapskennis met betrekking tot objecten grotendeels over het hoofd worden gezien. Dit initiatief vult deze leemte door te laten zien hoe erfgoedbeheer burgerwetenschap structureel kan mobiliseren, gemeenschapsdeelname kan integreren en de geleefde ervaringen, sociale interacties, vaardigheden en kennis van grassrootsgemeenschappen kan erkennen als integraal onderdeel van het erfgoed.

Door kennis te co-creëren met detectoristen in Zeeland via objectinterviews, audiovisuele documentatie en een participatieve workshop, ontwikkelt het project een model om geleefde ervaringen in erfgoedzorg te verankeren. Detectoristen dragen bij aan alle fasen van kennisproductie, van veldwerk tot videoproductie, wat hun zeggenschap, erkenning en gedeeld eigenaarschap bevordert. Deze aanpak documenteert niet alleen de culturele betekenis voorbij de objecten zelf, maar versterkt ook het vertrouwen en de duurzame betrokkenheid tussen praktijkgemeenschappen en erfgoedinstellingen.

Het initiatief introduceert concrete werkmethoden voor erfgoedzorg, door etnografische interviews, participatieve audiovisuele storytelling en iteratieve feedbackloops met gemeenschapsstakeholders te combineren. Het aanbevelingsrapport met praktische aanbevelingen zal niet alleen met PAN worden ontwikkeld, maar ook worden gevalideerd in overleg met gemeentelijke/provinciale archeologen om er zeker van te zijn dat de resultaten relevant zijn voor erfgoedbeheer op lokaal/regionaal niveau. Deze methoden kunnen worden overgenomen en opgeschaald door PAN en andere erfgoedorganisaties om immateriële erfgoedwaarden systematisch te registreren naast materiële vondsten. Het proces

biedt een repliceerbaar raamwerk voor het verbinden van amateurpraktijken, gemeenschapskennis en professioneel erfgoedbeheer, en draagt bij aan een inclusiever, participatiever systeem.

Daarnaast verdiept het project het thematische accent op participatie en orale geschiedenis, waarbij gemeenschapsverhalen worden gepositioneerd als essentiële bronnen van erfgoedkennis. Door zowel Nederlandstalige populaire output als een Engelstalige open-access academische publicatie te produceren, wordt zichtbaarheid en overdraagbaarheid gegarandeerd, zodat andere regio's en initiatieven vergelijkbare participatieve benaderingen kunnen adopteren.

Via deze interventies vormt het initiatief nieuwe coalities tussen erfgoedinstellingen, amateurarcheologen, NGO's en onderzoeksteams. Het daagt het conventionele erfgoedbeheersysteem uit om de praktijken van detectoristen niet louter als recreatief of wetenschappelijk bijdragend te zien, maar als gemeenschappen van levend erfgoed in actie. Zo bevordert het project structurele verandering door gemeenschapsdeelname, ICE-documentatie en co-gecreëerde kennis in erfgoedbeheer te verankeren, wat leidt tot een democratischer, inclusiever en maatschappelijk relevanter begrip van cultureel erfgoed.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Dit initiatief richt zich op urgente maatschappelijke en beleidsmatige vraagstukken door de nadruk te leggen op participatie van de gemeenschap, inclusiviteit en integrale benadering van cultureel erfgoed die zich uit in de overbrugging van materieel en immaterieel cultureel erfgoed. Door de praktijken, herinneringen en verhalen van metaaldetectoristen te documenteren, gaat het project direct in op vragen rond sociale inclusie en erkenning. Detectoristen, die vaak gemarginaliseerd worden binnen formeel erfgoedbeheer vanwege zorgen over legaliteit, ethiek en wetenschappelijke nauwkeurigheid, krijgen zichtbaarheid en zeggenschap, waardoor hun stemmen bijdragen aan erfgoeddocumentatie en beleidsdiscussies. Het project sluit aan bij bredere ontwikkelingen in erfgoedbeleid die pluraliteit van perspectieven en geleefde ervaringen benadrukken. Door waardering te hechten aan kennis vanuit de gemeenschap, betekenen en emotionele herinneringen naast academische expertise, daagt het project top-down erfgoedkaders uit die materiële of institutionele objectiviteit en autoriteit prioriteren. Het biedt een participatieve, mensgerichte benadering, waarbij meerdere vormen van expertise worden erkend, inclusief niet-academische en amateurkennis. Daarnaast speelt het in op veranderingen in de leefomgeving door te onderzoeken hoe landelijke en openbare landschappen worden ervaren, geïnterpreteerd en gewaardeerd door diverse groepen. Het benadrukt de sociale, emotionele en ethische dimensies van erfgoedpraktijken en toont hoe culturele betrokkenheid bijdraagt aan gemeenschapscohesie, duurzame zorg voor erfgoed en een gevoel van verbondenheid. Door co-creatie, participatieve evenementen en open-access outputs te faciliteren, versterkt het project de verbindingen tussen onderzoek, beleid en praktijk. Het biedt een route om spanningen tussen detectoristen en professionele archeologen te overbruggen, en bevordert dialoog, vertrouwen en samenwerking. Zo draagt het bij aan de ontwikkeling van inclusief, maatschappelijk relevant en ethisch verantwoord erfgoedbeheer, erkent het detectoristen als actieve erfgoedbeoefenaars en valideert het alternatieve kennisvormen, persoonlijke verhalen en betrokkenheid van de gemeenschap.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

- Het initiatief wordt gecoördineerd door [REDACTED] (Meertens Instituut) en [REDACTED] (UAntwerpen), die gezamenlijk het onderzoeksontwerp leiden en toezicht houden op dataverzameling en analyse.
 - [REDACTED] (KU Leuven), [REDACTED] en [REDACTED] geven begeleiding bij etnografische methoden, veldwerkplanning en betrokkenheid van de gemeenschap. Ze leiden

trainings sessies voor junior onderzoekers en adviseren over cultureel sensitieve interacties met detectoristengemeenschappen.

- [REDACTED] (UAntwerpen) coördineert de co-creatie van media-uitingen met detectoristen, zorgt voor de integratie van ICE-perspectieven in alle projectactiviteiten en onderhoudt contacten met partnerorganisaties.
- Jobstudenten en stagiairs voeren objectinterviews uit, assisteren bij transcriptie, codering en technische ondersteuning voor media-uitingen productie. Zij vormen het operationele fundament van het veldwerk en zorgen voor een degelijke dataverzameling en voorlopige analyse.
- Detectoristengemeenschappen en DDA-vrijwilligers worden actief betrokken bij de co-creatie van projectresultaten. Ze dragen bij aan filmen, camerawerk, narratieve vormgeving van media-uitingen en co-ontwerp van participatieve evenementen zoals rallies, zodat gemeenschapsperceptieven centraal staan.
- PAN levert expertise over huidige erfgoedregistratiesystemen en neemt deel aan workshops en feedbacksessies, wat bijdraagt aan aanbevelingen voor de integratie van immateriële erfgoedwaarden in officiële documentatiepraktijken.
- Het Meertens Instituut draagt bij met administratieve ondersteuning.

Alle betrokken partijen worden geïntegreerd via gezamenlijke planningsbijeenkomsten, participatieve veldactiviteiten en iteratieve feedbackloops, wat gedeeld eigenaarschap, ethische praktijkvoering en afstemming met de Faro- en UNESCO 2003-Conventieprincipes waarborgt. Deze structuur maakt betekenisvolle co-creatie van kennis mogelijk, waarbij academische zorgvuldigheid wordt gecombineerd met gemeenschapsbetrokkenheid.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Vrijwilligers, voornamelijk van de DDA, zullen op een gerichte manier bijdragen aan het initiatief. Hun inzet omvat deelname aan objectinterviews, ondersteuning bij camerawerk en beeldmateriaal voor communitygerichte media-uitingen, ondersteuning van participatieve evenement in Zeeland en het geven van feedback op onderzoeksresultaten. Hun betrokkenheid zorgt ervoor dat de resultaten de perspectieven van detectoristen weerspiegelen, terwijl het project beheersbaar blijft.

Daarnaast leveren [REDACTED] en [REDACTED] in-kind bijdragen in de vorm van begeleiding, toezicht en deskundige feedback op etnografie en veldwerkontwerp. Deze bijdragen verbeteren de kwaliteit en contextuele nauwkeurigheid van het onderzoek, zonder extra kosten voor het project te veroorzaken.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

We zullen de resultaten, inzichten en ervaringen van het initiatief actief delen om het bredere erfgoedveld te versterken, met als doelgroep erfgoedprofessionals, beleidsmakers, gemeenschapspraktijkers en jongeren. Het plan combineert academische publicatie, communitygerichte media en participatieve evenement om brede verspreiding en bruikbaarheid te waarborgen. **Doelgroepen:** erfgoedprofessionals en beleidsmakers; detectoristen en amateur-archeologiegemeenschappen; academische en onderzoeksgemeenschap (via open-access publicaties en conferenties); algemeen publiek; en bredere erfgoedpublieken (via online video's, sociale media en 1 populaire artikel). **Communicatiemiddelen en outputs:** Co-geproduceerde communitygerichte media-uitingen gepubliceerd op YouTube en sociale mediakanalen van partners en hun netwerken.

Nederlandse populaire artikel in *Detector Magazine* voor hobbyisten en gemeenschapsstakeholders. Engelstalige open-access academische publicatie die methodologische benaderingen, ethische overwegingen en participatieve resultaten benadrukt voor een internationaal publiek. Beleidsadviesrapport voor erfgoed sectoren en archeologische instellingen met praktische richtlijnen voor integratie van immateriële erfgoedwaarden in registratiesystemen. Hybride participatief workshop in Zeeland voor het presenteren van media-uitingen, onderzoeksbevindingen en aanbevelingen, en het faciliteren van dialoog tussen detectoristen, erfgoedprofessionals en beleidsactoren. **Frequentie en timing:** Doorlopende updates en verspreiding via sociale media tijdens veldwerk (Maanden 3–8). Halverwege het project delen van voorlopige inzichten tijdens interne vergaderingen en netwerkconsultaties (Maand 6). Finale disseminatie via workshop, publicaties en online platforms (Maand 12). **Verwachte impact:** Versterking van participatief erfgoedbeheer door te laten zien hoe amateurpraktijken bijdragen aan immaterieel erfgoed. Praktische richtlijnen bieden aan erfgoedinstellingen voor integratie van immateriële dimensies van metaalzoeken. Samenwerking en vertrouwen bevorderen tussen detectoristen, onderzoekers en erfgoedorganisaties. Bijdragen aan de kennisbasis van het Faro-netwerk door repliceerbare methoden voor community-gericht erfgoedonderzoek te demonstreren. **Budgetoverwegingen:** kosten voor workshoporganisatie, media-uitingen productie, ondertiteling en online verspreiding zijn opgenomen in de projectbegroting.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage).

Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

De gevraagde financiële bijdrage is zorgvuldig afgestemd op de verwachte impact van het initiatief. We hebben het budget bewust beperkt gehouden door externe financiering te combineren met vrijwillige en institutionele bijdragen.

- **In-kind bijdragen:** Projectpartners UAntwerpe (), en KU Leuven () leveren vrijwillig aanzienlijke tijd en expertise (ongeveer 24 uren), met name op het gebied van interviewmethodologie, netwerktoegang en analyse. Hun betrokkenheid vermindert de kosten voor advies en coördinatie.
- **Betrokkenheid van de gemeenschap:** Leden van de DDA nemen vrijwillig deel aan interviews en co-creatie van media-uitingen. Hoewel hun rol geen formele in-kind bijdrage vertegenwoordigt, is hun betrokkenheid essentieel voor het succes van het project. DDA zal ook de verspreiding faciliteren door de resultaten via hun communicatiekanalen te delen.
- **Institutionele ondersteuning:** Het Meertens Instituut zal administratieve ondersteuning bieden.
- **Verkenning van externe co-financiering:** We hebben de mogelijkheid van co-financiering via DDA en PAN onderzocht. Hoewel directe financiële bijdragen binnen deze termijn niet haalbaar zijn, hebben beide organisaties toegezegd de disseminatie te ondersteunen en feedback te geven om de relevantie voor de bredere erfgoedsector te waarborgen.

Ingevuld door:

Datum: 08/27/2025